

EEN NIEUWE MYCENA VOOR NEDERLAND

W.D.J.Kuijs, Bongerd 58, 4462 TC Goes

The first records of *Mycena crocata* from the Netherlands are described. *Mycena crocata* has been found in two localities in the province of Zeeland in the SW part of the Netherlands, on wood of *Fagus* in mixed deciduous forest.

Op 24 september 1994 hield ik een paddestoelenexcursie voor een groepje belangstellenden uit Middelburg. Het terrein betrof het landgoed Ter Hooge, gelegen tussen Middelburg en Koudekerke op Walcheren. Voor de tweede wereldoorlog had Ter Hooge oud opgaand geboomte, maar dat is tijdens de oorlogsinundatie in 1944 onder invloed van het zeewater verloren gegaan. Na het droogvallen en ontzilten van Walcheren werd Ter Hooge in 1948 weer beplant met gemengd loofhout, waaronder nogal wat Beuken.

Tijdens bovengenoemde excursie vond ik een *Mycena* die groeide op een met mos begroeide tak. Bij nadere beschouwing bleek dat er oranjegeel sap uit de steel vloeide zodat bij mij het idee opkwam dat ik wel eens met een bijzondere soort te maken kon hebben. Een aantal exemplaren gingen mijn doos in en thuis gekomen werd direct de literatuur geraadpleegd. Het bleek te gaan om *Mycena crocata* (Schrad.: Fr.) Kumm., een soort die voor zover ik na kon gaan nog nooit in Nederland was gevonden. Ik belde de heer Bas op die op mijn verhaal afgaande een juiste determinatie vermoedde en vroeg of ik wat materiaal kon opsturen. Het opgestuurde materiaal werd door Chiel Noordeloos beschreven en onderzocht, en de determinatie kon worden bevestigd.

Op 8 oktober 1994 hadden we een inventarisatie excursie met de Zeeuwse paddestoelenwerkgroep op de Elderschans bij Aardenburg in Zeeuws Vlaanderen. Dit terrein heeft veel oud geboomte waaronder heel oude Beuken. We vonden die dag 95 soorten paddestoelen, waaronder ook weer *Mycena crocata*, nu heel zeker op een beuketak.

Op 16 november hadden we een avondbijeenkomst van onze werkgroep waar enkele leden dia's vertoonden. Tot mijn grote verrassing toonde Hannie Joziase een dia van een tak met, onmiskenbaar, een groepje *Mycena crocata*. Ook weer verzameld op Ter Hooge, maar op een latere datum dan mijn vondst.

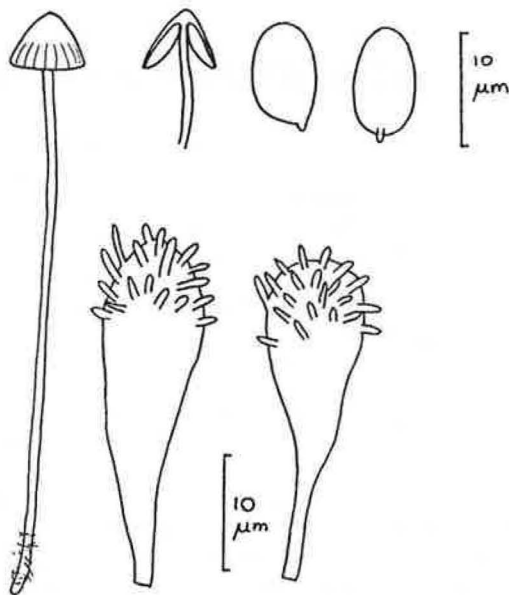
Hier volgt een beschrijving van de vondst van 24 september 1994 op Ter Hooge, gemaakt door Chiel Noordeloos van het door mij opgestuurde materiaal, en aangevuld met gegevens uit Maas Geesteranus (1988).

Hoed tot 18 mm hoog en breed, spits kegelvormig, uitspreidend tot kegelvormig tot convex, met een kleine centrale papil, met iets naar binnen gekeerde of rechte rand, hygrofaan, bij vocht doorschijnend gestreept, donker grijsbruin met lichtere rand (centrum Munsell 10 YR 3/2, rand 10 YR 5-6/3-4), glad, maar bij opdrogen zijdeachtig glanzend aangedrukt vezelig. Lamellen matig wijd uiteen (L: ± 20 , l: 3-5), vrij, smal buikig, bleek geel met iets roze erin (7.5 YR 8/4) met iets blekere, gave snede. Steel tot 100 x 1 mm, grijsbruin, ongeveer gelijkgekleurd aan de hoed, aangedrukt vezelig, getordeerd, heel fijn

wit bepoederd, aan de voet wit behaard, bij kneuzing helder oranje melk afscheidend (Munsell 6A8-7/8B8). Vlees heel dun. Geur en smaak onbeduidend. Het hele vruchtlichaam kleurt bij kneuzing helder geeloranje door het uittredende melksap.

Sporen 8,7-10,7 x 5,4-6,5 μm , pitvormig. Basidiën 4-sporig. Cheilocystiden talrijk, 18-35 x 6,5-11 μm , knotsvormig met talrijke uitsteeksels aan de top. Hoedhuid een cutis, bestaande uit smalle hyfen met fijne uitsteekseltjes. Steelhuid eveneens bestaande uit hyfen met fijne uitsteekseltjes.

Habitat: op dood (beuken)hout, meestal op liggende takken en takjes.

Figuur 1. *Mycena crocata* (tekening M. Nauta)

Mycena crocata is een soort met een wijde verspreiding in Europa en Noord-Afrika, en is niet ongewoon in de beukenbossen op rijke, kalkhoudende grond, zoals bijvoorbeeld in de Eifel, waar deze soort tijdens de werkweken van de N.M.V. wel werd gevonden. Ook in een land als Denemarken is het een vrij algemene soort in dit type beukenbossen. Dat de soort ook in Nederland zou kunnen opduiken, werd door de mycologen wel vermoed en gehoopt. Daarbij dachten ze eerder aan Zuid-Limburg, waar het biotoop voor *Mycena crocata* aanwezig is, dan aan Zeeland! Maar nu is deze prachtige *Mycena* dan met zekerheid voor Nederland vastgesteld. Een aansporing voor een ieder om ook op andere plaatsen te gaan zoeken!

Mycena crocata wordt door Maas Geesteranus (1988) in een eigen sectie *Crocatae* geplaatst, op grond van het gekleurde melksap én het uiterlijk van de cheilocystiden, die knotsvormig zijn en in de bovenste helft voorzien van kleine vingervormige uitsteekseltjes (bezemcellen, ook wel cystiden 'en brosse' genoemd). Dit in tegenstelling tot de soorten in de secties *Sanguinolentae* en *Galactopodae*, die ook gekleurde melk afscheiden, maar heel anders gevormde cheilocystiden bezitten. Deze zijn spoel- of flesvormig. Binnen de sectie *Crocatae* wordt door Maas Geesteranus slechts één soort onderscheiden.

LITERATUUR

- Maas Geesteranus, R.A., 1988. Conspectus of the *Mycenas* of the Northern Hemisphere - 10. Sections *Lactipedes*, *Sanguinolentae*, *Galactopodae*, and *Crocatae*. Proc. K. Ned. Akad. Wet. (Ser. C) 91: 377-403.